

II Międzynarodowy Konkurs Literacki, „Młodzież pisze wiersze” Berlin 2014 - Werdykt Jury

Drogie dzieci, szanowna młodzieży,

serdecznie dziękujemy Wam za udział w ogłoszonym przez nas konkursie literackim na najciekawszy wiersz autorski oraz najlepsze autorskie tłumaczenie ulubionych wierszy polskich oraz niemieckich. Do konkursu zgłosiło się 277 uczestników z Niemiec, Polski oraz Luksemburga! Zdumiała nas taka ilość zgłoszeń, która udowodniła, że młodzież rzeczywiście pisze wiersze.

I to jakie! Chcemy podkreślić, że jesteśmy urzeczeni wyjątkową inwencją twórczą, różnorodnością tematyczną nadesłanych utworów jak i ciekawymi pomysłami kompozycyjnymi i językowymi. Odkryliśmy sporo talentów i mamy nadzieję, że będą rozwijać się dalej.

Gwarantujemy Wam, że wszyscy członkowie jury z szacunkiem i podziwem dla Was, poświęcili z przyjemnością dużo swojego wolnego czasu, aby sprawiedliwie i rozważnie wyłonić zwycięzców naszego konkursu. Obrady jury pełne były niezapomnianych wrażeń, wzruszeń, szczerego śmiechu a czasem zadumania. Już dziś zapraszamy Was do udziału w kolejnej edycji w 2015 roku.

A oto zwycięzcy tegorocznego konkursu:

Kategoria Ia - wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez dzieci mieszkające poza granicami Polski, do lat 14

I miejsce - **Marta Jędrych** (listopad 2001), Luksemburg, „**Sztuńce**”

Ten wiersz zaimponował jury odnalezieniem tematu w codzienności i znalezieniem nietypowej perspektywy dla przedmiotów codziennego użytku, poetyckim spojrzeniem w duszę czegoś tak zwyczajnego, jak sztucce. Okazuje się, że zwyczajność pobudza inspirację, jeśli ma się ochotę napisać wiersz.

Ponadto jury doceniło humor zawarty w „Sztuńcach” Marty Jędrych - najtrudniej bowiem napisać oryginalny wiersz, który wywołuje uśmiech na ustach.

Wiersz „Sztuńce” jest tak sugestywny i operuje tak mocnymi obrazami, iż mógłby stać się scenariuszem do filmu animowanego, dla dzieci i dorosłych! Ponadto wiersz ten pozostaje na zawsze w pamięci, a nawet może przyczynić się w łagodny sposób do zachowań mających na celu ochronę środowiska – mianowicie zaprzestania używania sztuczków plastikowych. Jednym słowem, znakomita praca i pierwsza nagroda dla Marty Jędrych!

II miejsce – **Zuzanna Glowalla** (kwiecień 2004), Frankfurt nad Menem, „**Czyhacz**”

„Czyhacz” jest krótki, ale mocny: zaskakuje, szokuje, zakręca w głowie. Nagroda druga dla Zuzanny za kreatywność słowotwórczą, liryczną fantazję i w rzeczy samej – odkrywczą, nowatorską formę. Wiersz ten pobudza apetyt na więcej, pisz Zuzanno, pisz!

III miejsce – **Nemuel Yamah** (październik 2003), Berlin, „**Kłótnia o zapachy**”
Przy tym wierszu jury wyjątkowo nie kłóciło się o należne mu miejsce. Znów przekonał nas humor, oryginalność podjętego tematu, formalna strona utworu oraz odwaga podjęcia tak niezwykłego w poezji tematu, jak brzydki zapach.

wyróżnienie – **Marta Lizer** (lipiec 2002), Luksemburg, „**Poezja**”
Lekki, kokietyjny utwór na temat tworzenia. Jest to refleksja prowadzona z dwóch perspektyw, poszukiwanie i jednocześnie odnajdywanie odpowiedzi na pytanie, jak i o czym pisać. Wydawałoby się, że może wynikać z tego banał, a otrzymaliśmy wiersz zasługujący na uwagę. Podstawą napisania wiersza jest pomysł, Ty masz ich wiele. Czekamy w przyszłym roku na „malinowe rymy” ...

wyróżnienie – **Karolina Futera** (listopad 1999), Remseck, „**Moja Polska**”
To autentyczne, bardzo osobiste odczucie Polski, bez patosu, banału, zbędnej, stereotypowej symboliki; każdy z nas żyjących za granicą ma gdzieś taki swój kawałek Polski - w ogródku u dziadków, w „słodkiej dziurce“ na ryneczku miasteczka, nad jeziorem u kuzynki ... czytając Twój wiersz, zachciało się tam być!

wyróżnienie specjalne (na poziomie I miejsca!) - **Krasnale**, Frankfurt
(Zuzanna Glowalla, Maja Seiffermann, Darius Najibi, Kajetan Glowalla, Nina Thomann i Helena Becker)
Specjalne wyróżnienie dla Krasnali za pełny humoru wybór klasycznej formy limeryka i brawurowe zastosowanie zasad tego wiersza z jednoczesnym ich przełamaniem – w ostatniej linijce, dzięki czemu nabrały specyficznych, „krasnalich” cech poetyckich. Bardzo zabawne, oryginalne i przebojowe wierszyki.

Kategoria Ib - wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez
młodzież mieszkającą poza granicami Polski, do lat 19

I miejsce – **Michał Sienkiewicz** (lipiec 1997), Berlin, „**Gra w słowa**”
Gra w słowa to gra o poważną sprawę – Michał zdaje sobie z tego znakomicie sprawę, jak pokazuje jego wyjątkowo dojrzały utwór. Młody poeta oddaje w swoim wierszu wagę słowa, jest świadom mocy słowa, które potrafi zmieniać świat. Tematem tego utworu jest odpowiedzialność za słowa. Jury przekonała głębia i piękno refleksji młodego twórcy, mądra puenta. Jednocześnie wiersz ten na długo po przeczytaniu pobudza do refleksji i stanowi podstawę do filozoficznych dyskusji.

II miejsce – **Natalia Kowalczyk** (1995), Berlin, „**Wychodząc z domu**”
Natalia wyszła nie tyle z domu, co wyszła z siebie i weszła w swój własny, pełen humoru i fantazji świat wyobraźni. Jej odwaga poetycka i zdecydowanie indywidualny ton mają w sobie siłę i rozmach. Natalia znalazła również oryginalne rozwiązanie dla swojego „odlotu” i konsekwentnie ją zastosowała. Dobry rytm, dobry rym. I znów humor, tak potrzebny i tak trudny do oddania w utworze poetyckim.

III miejsce ex aequo - **Paweł Duchnowski** (lipiec 1995), Frankfurt nad Menem, „**Szczur**”
Paweł wybrał na swój utwór trudny temat – nawiązanie do historii i niezwykłego czynu człowieka, który dobrowolnie poszedł do obozu koncentracyjnego i zajmował się tam ruchem oporu. Tematyka tak bolesna i wzniosła, iż mógłby z tego utworu powstać dydaktyczny kicz – jednak Ty, Pawle, dałeś radę sprostać zadaniu i znaleźć na ten wiersz oryginalną, niezwykłą formę oraz metafory godne tej bolesnej historii i równocześnie trafiające do serca i umysłu czytelnika. Do serca – bo metafora szczura boli, uwiera, do umysłu – ponieważ poprzez przypomnienie człowieka, który za swój niezwykły czyn został skazany na śmierć – wskazujesz na historyczne fakty, które nie mogą ulec zapomnieniu. Jury życzy sobie wielu publikacji dla tego wyjątkowego utworu.

III miejsce również dla -

Konrad Szewczyk (czerwiec 1996), Frankfurt nad Menem, „**Wielki mały krok**”
„Wielki mały krok” to niewielki utwór świadczący o talencie autora w poprowadzeniu tematu i przewrotnej puencie. Może komuś wiersz ten lekko trącić kiczem, ale jeżeli już kicz, to tylko w tym wieku. Ponadto wiersz ten poruszył nas autentycznym smutkiem.

Kategoria Ic - wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez
dzieci mieszkające w Polsce, do lat 14

I miejsce – **Martyna Osmalek** (luty 2002), Lublin, „**Wystarczy być**”
Martyno, otrzymujesz pierwsze miejsce za głęboką świadomość problemów egzystencjalnych wyrażoną w Twoim utworze. Twój styl jest wyrazisty. Ponadto udało Ci się oddać chwilę, w której odbija się uniwersalny dramat człowieka - moment radości potrzebny każdemu znajdującemu się w trudnej sytuacji. To bardzo osobisty, dojrzały, piękny wiersz skłaniający do wielu refleksji na temat życia. Dziękujemy!

II miejsce – **Julia Teresa Pawłowska** (marzec 2001), Lublin,
„**Wy-grać swoje szczęście**”
Tutaj mamy do czynienia z wierszem szczególnym, gdyż jest to wiersz niezwykle kreatywny a jego autorka należy do osób młodziutkich, lecz bardzo świadomych. „Na początku było słowo” – tak, kochana Julio, słowo jest kreacją, poprzez słowa tworzymy nie tylko wiersze, ale również nasz świat. W wierszu tym udowadniasz nie tylko poetycką swadę, lecz również zaskakujesz dojrzałością albo może właściwą intuicją – czarujesz swoją przyszłość przy pomocy słowa.

III miejsce – **Kacper Miriuk** (luty 2002), Warszawa, „**Zielnik**”
Utwór ten przekonał jury złapaniem ulotnego momentu oraz wrażliwością dla rzeczy, na które w codzienności nie zwracamy uwagi. W tym krótkim wierszu autor w paru oszczędnych słowach przywołał atmosferę jesieni, łagodny smutek przemijania i tęsknotę za miłością. W zielniku uroda jesiennego złotego liścia nabiera nowego sensu, jest komuś potrzebna.

wyróżnienie – **Zofia Ciesielska** (sierpień 2003), Lublin, „**Dom**”
Żywy dom, dający schronienie i opiekę – ten obraz przekonał jury aby wyróżnić wiersz Zofii. Nagradzamy odwagę znalezienia tematu, przenośnie i pisarską swadę.

wyróżnienie – **Wiktoria Mularska** (sierpień 2004), Rzeszów, „**Marzenia**”
Poprowadziłaś nas przez świat swoich marzeń świadomie, konsekwentnie, wierszem napisanym dobrym rytmem w treści i w formie. Chętnie uczestniczyliśmy w tej wędrówce. Dzięki za marzenia – te kolorowe i te drugie!

Kategoria Id - wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez
młodzież mieszkającą w Polsce, do lat 19

I miejsce – **Jakub Kotliński** (marzec 1997), Kraków, „**Jesienny bal**”
Twój wiersz zaprosił nas do pójścia w tany rymowanym i humorystycznym przeglądem polskich ogrodów z lekkim podtekstem politycznym. Urzekł nas lekki jesienny temat i otwartość polskiego ogrodu na obcość - te banany w gościnie.

II miejsce – **Andrzej Jagiełłowicz** (maj 1999), Warszawa, „**Modlitwa leśna**”
Nagradzamy Twój utwór za formę, głębię treści i dojrzałość. “Modlitwa leśna” to namalowany słowami piękny obraz poszukiwania nienazwanej istoty wyższej, idei, aksjomatu. Wiersz ten to ukłon w stronę panteizmu, transcendencji i metafizyki. Amen.

III miejsce – **Hanna Katarzyna Guga** (luty 1999), Ciechocinek, „**Pani Europa**”
Europa to temt aktualny, a sposób zwrócenia się do tej pani w postaci wiersza – ogromną niespodzianką konkursu! Utwór rozbawił nas i zaskoczył, dobrze pomyślany, świetnie napisany. Hanna wybrała aktualny temat: dziesięciolecie przynależności Polski do Unii Europejskiej. Wiersz napisany jest w formie dialogu mężczyzny flirtującego z atrakcyjną, pociągającą ale niepewną swoich wdzięków i zalet kobietą – Europą. Rymowana forma nadaje wierszowi rytm i lekkość.

wyróżnienie – **Aneta Tomczyk** (maj 1996), Kraków,
„**Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej**”
Aneto, znalazłaś formę dla oddania ciszy, która więcej mówi, niż krzyk. Twój wiersz jest uniwersalny i pobudza emocje. Wyróżniamy cię za to, iż znalazłaś trafną metaforę dla tragedii. Masz wrażliwość poetycką i talent.

wyróżnienie – **Wiktoria Stachowicz** (sierpień 1999), Czarnków, „**Jego obecność**”
Wiktorio, otrzymujesz wyróżnienie za dojrzałość wiersza, oszczędność w użyciu środków wyrazu i przejmującą tęsknotę po utracie bliskiej osoby. Zachęcamy do dalszego pisanie!

Kategoria IIa - autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza polskiego na język niemiecki, do lat 14

I miejsce – **Natalia Kloś** (grudzień 2001), Berlin, „**Das Flusspferd**”
Oryginał: Jan Brzechwa, „Hipopotam”
Tłumaczenie "Hipopotama" Jana Brzechwy autorstwa Natalii Kloś to wspaniały przykład rezultatów naszego konkursu. Dzieci tłumaczą polskie wiersze dla dzieci na język niemiecki, przybliżając w ten sposób niemieckim rówieśnikom nieznaną im dotychczas literaturę dziecięcą. A jeżeli udaje się to na tak wysokim poziomie, z pełnym humorem wycuciem adekwatnego niemieckiego rymu, tak jak w przypadku Natalii, to życzylibyśmy sobie jeszcze więcej dzieł Jana Brzechwy przełożonych na język niemiecki.

II miejsce – **Kamila Bratus** (marzec 2000), Frankfurt nad Menem,
„**Unnützliche Dinge**”
Oryginał: Joanna Kulmowa, „Rzeczy niepotrzebne”
Pewnie wybierając ten wiersz byłaś przekonana, że te wszystkie rzeczy tak pięknie niepotrzebne są bardzo potrzebne. Potrafiłaś bowiem z pełnym wycuciem językowym, dbałością o rzetelność tłumaczenia, wyeksponować nastrój wiersza, jego przesłanie i zachować jego lekką strukturę.

III miejsce – **Anastazja Łęcka** (październik 1999), Frankfurt nad Menem, „**Mutter!**”
Oryginał: Danuta Gellner, „Mamo!”
Brawo! Za wierność tłumaczenia i ... wierność znakom interpunkcyjnym!

wyróżnienie – **Aleksandra Bogacz** (wrzesień 2000), Tarnobrzeg,

„Wie kann man den Herbst nicht lieben”

Oryginał: Tadeusz Wywrocki, „Jak nie kochać jesieni”

Przyznajemy Ci wyróżnienie za bardzo dobre wyczucie językowe w tworzeniu obrazu jesieni oraz za miejscami kreatywne odejście od oryginału. Życzymy więcej śmiałości w bawieniu się rymowanym językiem.

wyróżnienie – **Julia Ochocki** (marzec 2002), Berlin,

„Die Träume eines Marienkäfers“

Oryginał: Czesława Westphal, „Marzenia biedroneczki” –

Za śmiały dobór słów w tłumaczeniu tego długiego wiersza, wszyscy chórem:
Muuuuuu!

Kategoria IIb - autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza polskiego
na język niemiecki, do lat 19

I miejsce – **Karolina Jaworska** (czerwiec 1997), Kraków, „****“

Oryginał: Wisława Szymborska, „****“

Kłopot z tłumaczeniem wierszy noblistki Wisławy Szymborskiej polega na tym, że tłumacz często musi zdecydować, czy chce w przekładzie jej utworu trzymać się blisko treści, czy też skupić na przekazie siły emocjonalnej wiersza. Nawet renomowani tłumacze niejednokrotnie ponieśli tu porażkę. Ale nie Karolina Jaworska! Udało jej się w tłumaczeniu oddać niezwykle skomplikowany pod względem literackim wiersz w taki sposób, że jego treść jest zrozumiała, pozostaje bliska oryginału, a mimo to nie traci siły emocji.

II miejsce – **Martin Barański** (listopad 1999), Berlin,

„Wenn Porzellan, dann nur dieses”

Oryginał: Stanisław Barańczak, „Jeżeli porcelana to wyłącznie taka”

Martin Barański otrzymuje w tej kategorii drugą nagrodę za niezwykle precyzyjny językowo przekład wiersza Stanisława Barańczaka, podkreślając tym samym ponadczasowość utworu. W wierszu, który powstał w innym kontekście historycznym, Martin udowadnia – dzięki swojemu świetnemu tłumaczeniu – że wiersz ten również w języku niemieckim i w zmienionej, dzisiejszej sytuacji na świecie nadal, niestety, jest aktualny, nie będąc reliktem minionej epoki.

III miejsce – **Urszula Skubik** (listopad 1997), Kraków, „Der Bär”

Oryginał: Jan Brzechwa, „Miś”

Więcej Jana Brzechwy? Tu go mamy w całej okazałości. To bardzo krótki wiersz, ale przepięknie przetłumaczony. Urszula Skubik zachwyciła jury swoim przekładem czterech wersów pióra poety. Stwierdziliśmy, że gdy tak filigranowy wiersz otrzymuje tak piękną oprawę fantastycznego tłumaczenia, to jest to oczywiste, że jest godny nagrody. A dzięki takim przekładom apetyt na poezję Brzechwy tylko rośnie. Dziękujemy Ci, Urszulo.

Kategoria IIIa - autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza niemieckiego
na język polski, do lat 14

I miejsce – **Laura Rinas** (październik 2002), Berlin,

„Pan Ribbeck z Ribbeck z krainy nad Hawelą”

Oryginał: Theodor Fontane, "Herr von Ribbeck auf Ribbeck im Havelland"

Laura dokonała dużej sztuki biorąc na warsztat balladę Teodora Fontane z 1889 roku, która weszła do kanonu poezji niemieckiej i należy do setki najczęściej wznawianych utworów. Opowiedziała historię pana Ribbecka z Ribbeck zachowując

parzyste rymy oryginalnej ballady, płynnie i interesująco oddając przy tym wiernie jej treść. Ten długi wiersz bardzo umiejętnie spolszczony przez Laurę czyta się z prawdziwym zainteresowaniem.

II miejsce – **Wanda Sobolewska** (grudzień 2003), Kraków,

„Rozmowa ślimaka z samym sobą”

Oryginał: Christian Morgenstern, „Gespräch einer Hausschnecke mit sich selbst“ –
Tłumaczenie „Rozmowy ślimaka...” dlatego zasłużyło na mocne drugie miejsce, gdyż Wanda odważyła się tłumaczyć z tak zwanym „nosem do góry” czyli odrywając wzrok od oryginału. Tylko takie tłumaczenie ma szansę stać się tak dobre jak oryginał – tak powiadają doświadczeni tłumacze. Ponadto Wanda świetnie oddała formę i rytm wiersza Morgensterna – a to przy tej rangi poecie bynajmniej nie jest proste.

III miejsce ex aequo – **Agnieszka Rudzka** (sierpień 2002), Katowice,

„Kwiecień, Plecień”

Oryginał: Heinrich Seidel, „April, April, der weiß nicht was er will“
Trafnie potrafiłaś przekazać klimat wiersza, jego niełatwą, zmienną dynamikę rytmów, zręcznie oddałaś zmieniające się nastroje chimerycznego kwietnia...

oraz **Aleksandra Ramos** (czerwiec 2000), Tarnobrzeg, **„Nadeszła wiosna”**

Oryginał: Christina Telker, „Der Frühling ist da“

Aż się stęskniło już jury za wiosną! A Tobie – gratulacje za znalezienie ciekawych rymów.

Kategoria IIIb - autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza niemieckiego na język polski, do lat 19

I miejsce – **Magdalena Urbańska** (listopad 1998), Częstochowa,

„Siedzieli i pili herbatkę”

Oryginał: Heinrich Heine, „Sie saßen und tranken am Teetisch“
Magdalenie udało się znakomicie oddać formę i styl wiersza Heinego „Siedzieli i pili herbatkę”, ponadto niezwykle twórczo obeszła się z opowiedzianą w nim historią. Wiersz w tłumaczeniu Magdaleny jest tak samo zabawny, jak w oryginale a może nawet jeszcze śmieszniejszy. Prawdziwym majstersztykiem jest przekład dialogów i puenty.

II miejsce ex aequo – **Alina Przybylska** (listopad 1996), Zabkowice Śląskie ,

„W małym pokoju paryskim”

Oryginał: Wolf Wondratschek, „In einem kleinen Zimmer in Paris“
W wierszu Wondratschka uczucia po rozstaniu opisane są szczerze i prawdziwie, po prostu smutno-pięknie i ten stan ducha oddałaś w tłumaczeniu; jednocześnie poprzez konfrontację „dwóch stron medalu” otrzymaliśmy odpowiedź na pytanie: jakimi słowami wyrażają cierpienia kobiety a jakimi mężczyźni? - takimi samymi!

oraz **Diana Rosa** (czerwiec 1996), Kraków, **„Dla pomyślności”**

Oryginał: Johann Wolfgang von Goethe, „An die Günstigen“

Dianie udało się oddać sens i atmosferę osiemnastowiecznego oryginału i zachować przy tym rymowaną budowę wiersza - parzyste rymy na początku strofy i rymy okalające. Także dobór słownictwa wskazuje na swobodę w posługiwaniu się językiem i duże wycucie stylu epoki.

III miejsce – **Natalia Szałańska** (maj 1998), Wiązów, „**W dolinie wieczoru**”

Oryginał: Traute Foresti, „Im Tal des Abends“

Autorka wyraziła w oszczędnych słowach swe kilkudziesięcioletnie doświadczenia, życiowe przemyślenia ... 16-letnia tłumaczka przekazała je w sposób prawdziwy, z zachowaniem syntetycznej refleksji, niepowtarzalnego nastroju i specyficznej struktury kompozycyjnej – chapeau!

Wyróżnienie specjalne! – **Felix Hudec** (sierpień 1997), Berlin, „**Anto-Logia**”

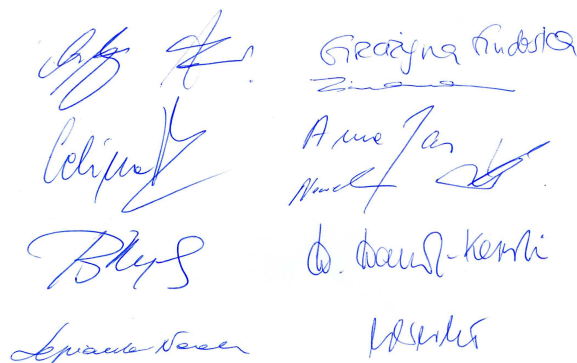
Oryginał: Christian Morgenstern, „Anto-Logie”

„Anto-logie” to tłumaczenie wiersza, które przekonało nas doborową formą, niezwykle kreatywnym dobraniem polskich obrazów i zachowaniem rytmu oryginału. Takie tłumaczenie wymaga odwagi w odejściu od oryginału oraz inwencji w przekładzie. Felixie, udało Ci się oddać w języku polskim zarówno kunszt literacki jak i humor Morgensterna! Gratulujemy!

Już dziś zapraszamy Was do udziału w kolejnej edycji naszego konkursu w roku 2015.

Chcemy również podziękować wszystkim nauczycielom za rozpowszechnienie naszego konkursu oraz odkrywanie i rozwijanie talentów literackich swoich uczniów.

Serdecznie pozdrawiamy wszystkich uczestników.

A collection of handwritten signatures in blue ink, arranged in two columns. The signatures are stylized and difficult to read, but they represent the members of the jury.

Jury II Międzynarodowego Konkursu Literackiego, „**Młdzież pisze wiersze**”,
Berlin 2014

*II Międzynarodowy Konkurs Literacki „Młdzież pisze wiersze”
realizowany jest przy finansowym wsparciu
Pełnomocniczki Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów,
Fundacji Współpracy Polsko- Niemieckiej
oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie. Dziękujemy!*